

T.C.

MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI

OKULLAR HAYAT OLSUN PROJESİ

• MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI

• ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI

• TÜRKİYE BELEDİYELER BİRLİĞİ

ve

• KATILIMCI (GÖNÜLLÜ) BELEDİYELER

Projenin Amacı

- Okulların toplum hizmetine açılması
- Okul bahçelerinin düzenlenmesi ve ağaçlandırılması
- Okulların eğitim-öğretim saatleri dışında, hafta sonlarında ve yaz aylarında dersliklerinin, kütüphanelerinin, bilgi teknolojileri sınıflarının, çok amaçlı salonlarının, konferans salonlarının, spor salonlarının ve okul bahçelerinin belediyelerle işbirliği içinde velilerin ve mahallelinin hizmetine açılması
- Okul bahçelerinin fiziki yapılarına uygun projelere göre yeniden düzenlenerek Orman ve Su İşleri Bakanlığı, belediyeler ve ilgili sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliği içinde peyzaj ve tasarımının yapılması ve ağaçlandırılmasıdır. Nefes veren alanlar
- Okulların öğrenciler ve yetişkinler için birer “hayat boyu öğrenme merkezi” ve eğlenme, dinlenme aktivitelerine imkan veren “yaşayan güvenli alanlar” haline dönüştürülmesidir.
- Okullardan gündüz saatlerinin ancak % 30’u civarındaki kısmında yararlanılması.
- Çoğu yerleşim yerinde okul binaları ve bahçeleri dışında halka hizmet üretilebilecek bu büyüklükte başka fiziki kapasitenin bulunmaması
- Öğrenciler, aileler ve halkın okullarda mevcut olan eğitsel kaynaklardan ve imkanlardan yeterince yararlanamaması
- Bilgi toplumunda eğitim ve hayat boyu öğrenme hizmetlerine yönelik talep artışı ve bu hizmetler için gereken bina, bakım ve diğer maliyetlerin yüksekliği.
- Kıt kaynakların etkin kullanılması.
- Gençleri ve çocukları şiddet ve zararlı alışkanlıklardan koruma. Okul güvenli bir sığınak olacaktır.
- Çocuklar ve gençler için yeterli oyun ve spor alanlarının bulunmaması

- Büyükşehirlerde mahallelinin öğrenme, eğlenme ve dinlenme aktiviteleri için okul bahçeleri dışında alanların olmaması
- Belediyelerin toplumun ekonomik, sosyal ve fiziki kalkınmasından sorumlu belediyeçilik anlayışı gereği eğitimden sağlığa, spor aktivitelerinden zararlı alışkanlıklarla mücadeleye kadar birçok alanda toplumsal sorumluluk gereği hizmet üretmekte oluşları
- Belediye hizmetlerinin yerellik prensibi gereğince sunulması gerekliliği
- Gelişmiş birçok ülkede okullardan okul saatleri dışında da yararlanılmaktadır.
- Okullar sadece öğrencilere değil aynı zamanda okul çevresindeki mekânlarda yaşayan mahalleli yetişkinlere de hizmet vermektedir.
- Okullar, çevresindeki toplumla bütünleşen
- **Öğrenme Merkezleri, Açık Okul** haline gelmektedir.
- Öğrenme süreçleri iyileşmekte ve eğitim kalitesi artmaktadır.

Kapsam ve Taraflar

- a) Okulların eğitim-öğretim saatleri dışında, hafta sonlarında ve yaz aylarında dersliklerinin, kütüphanelerinin, bilgi teknolojileri sınıflarının, çok amaçlı salonlarının, konferans salonlarının, spor salonlarının ve okul bahçelerinin belediyelerle işbirliği yapılarak hizmete açılması.

Belediyeler – MEB, il/ilçe milli eğitim müdürlükleri

- b) Okul bahçelerinin ağaçlandırılması ve düzenlenmesi.

- Orman ve Su İşleri Bakanlığı ile bu konuda katkı sağlamak isteyen sivil toplum kuruluşları ve meslek odalarıdır.

Örnek işbirliği alanları

a) Konferans salonları, çok amaçlı salonlar ve derslikler

- Meslek edindirme kursları, sanat ve hobi içerikli tüm kurslar
- Sosyal ve kültürel nitelikli toplantı ve faaliyetler
- Ailelerin okullara aidiyetini artıracak toplantı, seminer ve konferanslar, aile-çocuk eğitime ilişkin bilgilendirme ve danışmanlık hizmetleri, okuma yazma kursları vb etkinlikler
- Belediye personeline yönelik hizmet içi eğitimler
- Meslek edindirme kursları, sanat ve hobi içerikli tüm kurslar
- Sosyal ve kültürel nitelikli toplantı ve faaliyetler

- Ailelerin okullara aidiyetini artıracak toplantı, seminer ve konferanslar, aile-çocuk eğitime ilişkin bilgilendirme ve danışmanlık hizmetleri, okuma yazma kursları vb etkinlikler

Belediye personeline yönelik hizmet içi eğitimler

b) Bilgi Teknolojisi Sınıfları ve Kütüphane

- Bilgi teknolojisi sınıfları ile kütüphaneler okulun giriş katına konumlandırılmalı, duvarları temel eserlerden oluşan bir kütüphane ile donatılmalı, yeterli sayıda bilgisayar konularak öğrencilere internete erişim ve ödevlerini hazırlayıp çıkış alma imkânı sunulmalıdır.

Veliler çocuklarını internet salonlarına göndermek yerine yerel özelliklere göre okul saatleri dışında gece 20.00 – 21.00'e kadar açık olacak bu mekânlardan yararlanmayı tercih edeceklerdir

- e-kütüphaneler oluşturularak ulusal ve uluslararası veri tabanlarına erişim ve okul bünyesinde öğrencilere yönelik ücretsiz eğitim içerikleri ile teçhiz edilebilir.
- Öğrencilerin ve gençlerin güvenli ortamlarda internete erişmeleri ve ödünç verme hizmetleri ile mahallelinin kitap okuma alışkanlığının güçlendirilmesi
- Yetişkinler ve öğrenciler için bilgisayar ve dil kursları açılabilir.

c) Spor Salonları

- Öğrenciler, gençler, çevre ve amatör spor kulüplerinin yararlanabileceği şekilde kullanılabilir. Bu salonlarda okullarda olmayan ve gençler için cazip olan spor alanlarında kurslar düzenlenebilir (güreş, uzak doğu sporları, atletizm vb).
- Bu salonlar fitness programı imkânı sunacak ekipmanlarla donatılarak hem örgün öğretim öğrencilerine hem de mahallelinin yararlanmasına açılabilir. Bayanlar için özel programlar düzenlenebilir.

ç) Okul Bahçeleri ve Oyun Alanları

- Okul bahçeleri mahallelinin eğlenme ve dinlenme aktiviteleri için yararlanabilecekleri, çocuklar ve gençlerin oyun oynayıp spor yapabilecekleri mekânlar olarak kullanılabilir.
- Okul bahçeleri ağaçlandırılarak ve oyun alanları ile donatılarak öğrencilere ve ailelere açılabilir. Bu mekânların kullanılması büyük şehirlerde bunalan halkın rahatlamasına, komşuluk ilişkilerinin gelişmesine ve mahallelinin okula sahip çıkmasına hizmet edecektir.
- Okul bahçelerinde bulunması gereken unsurları içeren Bahçe Düzenleme İlkeleri belirlenmiş ve Örnek Okul Bahçe tipleri hazırlanmıştır.

ç) Okul Bahçeleri ve Oyun Alanları – Düzenleme İlkeleri

- Öğretim Binaları ve Eklentileri
- Tören Alanı
- Atatürk Büstü ve Bayrak Direkleri

- Ana Sınıfı Oyun Parkı ve Kum Havuzu
- Spor Sahaları: -Voleybol Sahası, Basketbol Sahası, Mini Futbol Sahası
- Geleneksel Çocuk Oyunları Sahaları: Anaokullarında ve ilköğretim okullarında mendil kapmaca, sek sek, dokuztaş alanı.
  - Mendil Kapmaca Oyun Sahası: Oyun sahası en az 15 m. x 27 m., en fazla 20 m. x 40m. olacak şekilde mendil kapmaca alanı pürüzsüz ve düz zeminde düzenlenmelidir.
- Çardak
- Çiçek Tarhı: Öğretim binasının girişlerinde, bakımı kolay, mevsime ve iklim bölgesine uygun çiçeklerden oluşan düzenleme
- Yeşil Alan ve Ağaçlandırma: Okul bahçelerinde beton ve asfalt yüzeylerden kaçınılmalı, peyzaj projesine uygun olarak, doğa temelli yaklaşımla tasarlanmış geniş çim alanları ve okul bahçesi ihata duvarı boyunca iklim bölgesine uygun ağaçları içeren düzenleme
- Dinlenme ve Oturma Grubu
- Açık Derslik ve Anfitiyatro
- Gezinti Yolları

Tarafların sorumluluk ve yükümlülükleri

Milli Eğitim Bakanlığı - İl/İlçe Milli Eğitim ve Okul Müdürlükleri

- İşbirliğine uygun olan okullar ve işbirliği alanlarını belirlemek
- Protokol çerçevesinde yer alan okul birimlerinin Protokol yapılan belediyeye hazır halde sunulmasını sağlamak
- Isınma ve aydınlanma giderlerini karşılamak
- Eğitici görevlendirmek
- Okul bahçelerinin düzenlenmesi ve ağaçlandırılmasının tip projelere uygun olarak yapılmasını sağlamak

TBB – belediyelerin yükümlülükleri

- Hizmetler için yeterli insan kaynağı ve bütçeyi sağlamak
- Okulda mevcut bulunmaması halinde işbirliği içinde kullanılacak alanlarının tesisi veya eksiklerinin giderilmesine yönelik yatırım harcamalarını yapmak
- Hizmet verilen alanların güvenliğini sağlamak
- Okul saatleri dışında hizmet verilen birimleri okullar/öğrenciler için örgün eğitime hazır halde bırakmak (temizlik ve bakımının sağlanması)

Orman ve Su İşleri Bakanlığı – Orman Genel Müdürlüğü Bölge ve İşletme Müdürlüğü yükümlülükleri

- Uygulama yapılacak ve ağaçlandırılacak okul bahçeleri için ön etüt rapor ve uygulama projeleri hazırlamak,
- Okul bahçelerinin ağaçlandırılması için gerekli olan fidanları sağlamak,
- Ağaçlandırılması talep edilen alanlara fidan dikimini gerçekleştirmek ve bu alanların 3 yıl bakım hizmetlerini sunmak.

Proje yönetimi

- Proje yönetimi merkezde kurulacak Değerlendirme ve Koordinasyon Kurulu ile illerde kurulacak Proje Yönetim Kurulu ve il ve ilçe düzeyinde kurulacak Proje Yürütme Kurulundan oluşur.

PROJENİN YARARLARI

- Okul bina ve eklentileri ile okul bahçelerinden yeterince yararlanılması,
- Okul-aile ilişkisi ve ailelerinin okula aidiyetlerinin güçlendirilmesi,
- Halkın artan mesleki, sosyal ve kültürel hizmet talebinin karşılanması,
- Hayat boyu öğrenmenin yaygınlaştırılması,
- Ülke kaynaklarının etkin kullanılması,
- Fiziki kapasitenin okul alanları ve bahçeleri ile sınırlı olduğu çoğu il ve ilçede hizmet üretme potansiyelinin ortaya çıkarılması,
- Belediyelerin okul bina ve bahçelerini okul saatleri dışında kullanarak hizmet üretmeleri,
- Kamu birimleri arasında işbirliğinin kurumsallaşmasına katkı sağlanması,
- Belediye hizmetlerinin yaygınlaştırması,
- Toplumun öğrenme imkânlarının genişletilmesi.